

А.А. Пакуліна, канд. екон. наук, доц. (*ХНУБА, Харків*)
Г.С. Пакуліна, студ. (*УкрДУЗТ, Харків*)

СУЧАСНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Пріоритетами розвитку регіональної системи освіти, реалізація яких буде впливати на досягнення головної мети її функціонування, втіленої в забезпечення конституційних гарантій доступності та рівності прав громадян на отримання освіти, поліпшенню інтелектуальних та кваліфікаційних характеристик людського капіталу, підвищенню культурного рівня, удосконаленню моральних основ та світогляду населення, є:

- направленість на постійне поліпшення наукового рівня, фундаментальності та практичної орієнтації базових та професійних знань, якість яких буде гарантувати конкурентоздатність споживачів освітніх послуг на ринку праці;

- поглиблення впливу усіх ланцюгів системи освіти на процеси соціалізації та всебічного розвитку особистості як найвагомішої соціальної цінності;

- формування оптимальних в умовах ринкових відносин кваліфікаційних та психологічних ознак професійної здатності економічно активного населення;

- становлення системи безперервної освіти на основі принципів її спадковості, багатоступеневості структури та об'єднання освітнього простору.

Перспективи рішення проблем кадрового потенціалу охоплюють:

- удосконалення механізмів поповнення студентського контингенту педагогічних університетів регіону здатними випускниками закладів середньої загальної й спеціальної освіти (зокрема, педагогічних коледжів);

- адресну допомогу молодим спеціалістам та членам їх родин в кредитуванні та будові житла, лікуванні та оздоровленні, підвищенні кваліфікації та отриманні освіти;

- поліпшення рівня соціальної освіти педагогічних робітників шляхом реалізації пільгового санітарно-курортного оздоровлення та організованого відпочинку, поновлення щорічної диспансеризації, надання права пільгового (для окремих категорій – безоплатного) проїзду в міському та залізничному транспорті;

– збільшення кількості загальнооміських та галузевих заходів, які надають можливості самореалізації та визнання професійних та творчих успіхів – конкурсів на звання найкращого вчителя, педагогічних ярмарок, художніх вистав та конкурсів тощо.

Основним джерелом фінансування сукупного обсягу освітніх послуг та розвитку відповідної інфраструктури залишаються міські та, в ряді випадків, державні бюджети. Разом із тим буде розповсюджуватись платне обслуговування фізичних та юридичних осіб (частина цих витрат в сфері перепідготовки та підвищення кваліфікації економічно активного населення буде компенсувати Фонд зайнятості), будуть збільшуватись інвестиції в основний капітал недержавного сектору освіти.

Послідовна реалізація вищевказаних напрямків та першочергових заходів дозволить зміцнити педагогічний та в цілому ресурсний потенціал системи освіти регіонів України, забезпечить удосконалення організаційно-економічних механізмів та підвищення ефективності та функціонування, поліпшення доступності послуг, модернізацію структури підготовки кадрів у відповідності до вимог та особливостей розвитку соціально орієнтованої ринкової економіки, стимулюючи поживлення відповідних процесів в масштабах всієї держави.

Очікувані результати реалізація вищевказаних напрямків наступні. Головні результати виконання заходів із підвищення ефективності функціонування системи освіти пов'язують з її розвитком на засадах безперервності, спадковості утримання та прикладної направленості, що забезпечить поліпшення доступність послуг, професійно-кваліфікаційних характеристик та конкурентоздатності економічно активного населення. Не дивлячись на негативні тенденції в дошкільному вихованні, кількість закладів поступово буде збільшуватись.

В перспективі можливо очікувати збільшення числа приватних закладів, подальше збільшення різноманітних типів загальноосвітніх шкіл, в першу чергу гімназій та ліцеїв, обумовлене потребами учнівського контингенту в підвищенні рівня та якості навчання. Прогнозування контингенту тих, хто буде навчатись в системі технічної освіти та в університетах здійснено з урахуванням потреб збільшення кількості спеціалістів. Зростаючий попит на послуги вищої освіти знайде відображення в подальшому розгортанні мережі університетів, більше 85% буде припадати на контингент студентів та спеціалістів, підготовлених університетами регіонів.